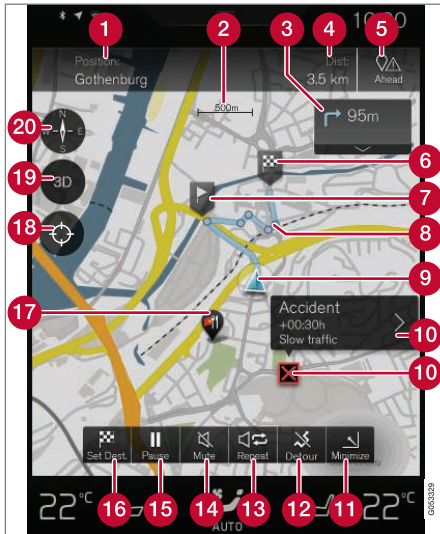




WEB EDITION
SENSUS NAVIGATION



Text och symboler på kartan

- 1 Bilens aktuella position + Tryckpunkt för att öppna resplan
- 2 Kartskala
- 3 Lista med resplanens vägledningpunkter
- 4 Körsträcka till resmålet/Ankomsttid vid resmålet + Tryckpunkt för rubrikskifte
- 5 Tryckpunkt för lista med resplanens POI- och Trafikinformation
- 6 Resmål/slutdestination
- 7 Delmål
- 8 Punkt för vägledning
- 9 Bilen (blå triangel) på planerad resväg
- 10 Trafikproblem med information
- 11 Minimerar (expanderad vy) eller maximerar (fullskärm) kartbilden
- 12 Beräknar omväg
- 13 Upprepar aktuell röstvägledning
- 14 Röstvägledning tillfälligt På/Av
- 15 Pausar/återupptar vägledning
- 16 Ange resmål/delmål
- 17 POI (Restaurang)
- 18 Tryckpunkt som återställer kartan till att följa bilen (blå triangel)
- 19 Tryckpunkt för att skifta 2D/3D
- 20 Kompass + Tryckpunkt för Norr upp/Färdriktning upp

SENSUS NAVIGATION

Sensus Navigation är ett satellitbaserat trafikinformations- och vägledningssystem.

Det pågår ständigt ett utvecklingsarbete för att förbättra vår produkt. Modifieringar kan medföra att information, beskrivningar och illustratio-

ner i detta supplement skiljer sig från utrustningen i bilen. Vi förbehåller oss rätten att göra ändringar utan föregående meddelande.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION

Kom igång direkt med kartnavigering	6
Enkel vägledning till ett resmål	6
Displayer och manöverreglage för kartnavigering	7
Vanliga moment vid kartnavigering	9

RÖSTSTYRNING

Röststyrning	14
Använda röststyrning	14
Röststyrning vid kartnavigering	15
Inställningar för röststyrning	16

ANGE RESMÅL

Allmänt om att ange resmål	18
Ange resmål direkt på kartan	18
Ange resmål med fritextsökning	19
Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek	21
Ange resmål med POI	23
Ange resmål med adress	24
Spara resmål med "Send to Car"	24

RESPLAN OCH RESVÄG

Resplan och Alternativ resväg	28
Vägledningspunkter i Resplanen	29
POI längs resvägen	30
Trafikstörningar längs resvägen	31
Informationskort på kartan	31
Välj omväg	32

TRAFIKINFORMATION

Trafikinformation	36
Utökad trafikinformation (RTTI)	36

INSTÄLLNINGAR

Kartnavigering i förardisplay	40
Inställningar för Sensus Navigation	40
Inställningar för karta	41
Inställningar för resväg	44
Inställningar för trafik	46
Inställningar för vägledning	47
Inställningar för system	47

KART- OCH SYSTEMINFORMATION

Uppdatering av kartdata med MapCare	50
Uppdatering av kartdata via Fjärrupp- datering	51
Uppdatering av kartdata via PC och USB	52
Felsökning för Sensus Navigation	54
Licensavtal för kartnavigering	55
Upphovsrätt för kartnavigering	57

INDEX

Index	59
-------	----

INTRODUKTION

Kom igång direkt med kartnavigering

Bilens elsystem aktiveras automatiskt när förardörren öppnas.

Navigation På/Av

På



1 "Hem"-knapp

2 Menyrad "Navigation"

Om navigationssystemet inte visar en kartbild på centerdisplayen – tryck på översta menyraden **Navigation** (2).

Om centerdisplayen inte skulle visa menyraden **Navigation** – tryck då på "Hem"-knappen (1) och sedan på menyrad **Navigation** (2).

Därefter visas kartan över aktuellt område med bilen symboliserad av en blå triangel.

⚠ VARNING

Tänk på följande:

- Rikta all uppmärksamhet på vägen och lägg i första hand all koncentration på körningen.
- Följ gällande trafiklagstiftning och kör med gott omdöme.
- Vägförhållanden kan på grund av t.ex. väderförhållanden eller årstid göra vissa rekommendationer mindre tillförlitliga.

Av

Navigationssystemet kan inte stängas av utan arbetar alltid i bakgrunden – det stängs av först då föraren låser och lämnar bilen.

i OBS

Navigationssystemet är tillgängligt även med avstängd motor. Vid för låg batterispänning stängs systemet av.

Relaterad information

- Displayer och manöverreglage för kartnavigering (s. 7)
- Enkel vägledning till ett resmål (s. 6)

Enkel vägledning till ett resmål

Ställ in vägledning till önskat resmål utan att först behöva läsa hela ägarmanualen.

Välj destination på kartan

Steg	Bildskärm/ meny	Utförande
1	Om bildskärmen inte visar en kartbild, gör följande:	Tryck på den rektangulära knappen under bildskärmen för att komma till hemvyn.
2	Hemvyn visas.	Tryck på bildskärmens översta menyrad Navigation .
3	Karta visas.	 Om denna knapp syns på skärmen – tryck på den för att maximera kartbildens.
4	Karta visas.	Scrolla fram önskad position på kartan och gör ett långt tryck på positionen.

Steg	Bildskärm/ meny	Utförande
5	Ett fält med texten Starta navigation visas på skärmen.	Tryck på Starta navigation .
6	Karta med markerad färdväg visas.	Vägledningen startar – följ anvisningarna i förardisplayen.

Displayer och manöverreglage för kartnavigering

Volvo Sensus Navigation presenteras och manövreras på flera sätt, t.ex. via förardisplay, Head-up-display och röstkommando.

Centerdisplayens bildskärm



Centerdisplayens bildskärm används för att göra inställningar samt söka och bestämma resmål.

Om inte kartbilden visas på centerdisplayen:

- Tryck på hemvyns översta menyrad **Navigation**.

Förardisplayen

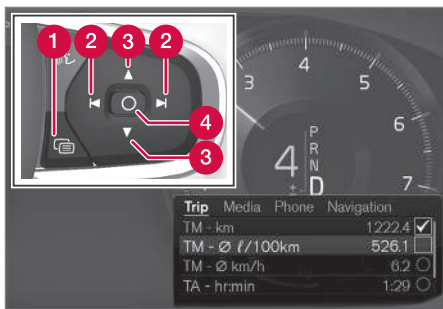


Karta visas endast vid 12" förardisplay.

Under körning vägleds föraren av röstvägledning samt instruktioner på förardisplayen.

Rattens högra knappsats och förardisplayen

Med de högra rattknapparna kan några funktioner i kartnavigering hanteras, t.ex. **Kör hem**.



- 1 Öppna/stänga
- 2 Vänster/höger
- 3 Upp/ner
- 4 Bekräfta

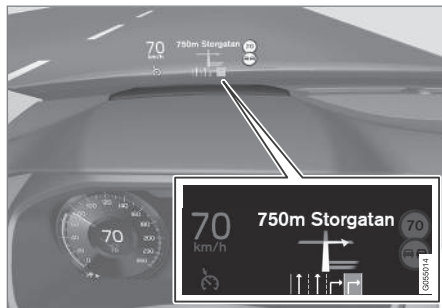
Öppna/stänga menyn

- Tryck på öppna/stänga (1).
 - > Meny med alternativ öppnas/stängs – menyn stängs automatiskt efter en stunds inaktivitet eller för vissa val.

Navigera och välja i menyn

1. Bläddra bland menyerna med höger/vänster (2).
2. Bläddra bland alternativen med upp/ner (3).
3. Bekräfta eller markera ett val med (4).
 - > Funktionen aktiveras och för vissa val stängs därefter menyn.

HUD – Head-up-display*



Kartnavigering på vindrutan.

Föraren kan även få vägledning och information från navigeringssystemet på vindrutans nedre del.

Informationsfältets läge kan justeras. HUD beskrivs ingående i avsnitt "Head-up-display".

Röststyrning

Många funktioner kan även utföras med röstkommandon.



Tryck på rattknappen, invänta en signal och säg t.ex: "Kör Hem".

Röststyrning beskrivs ingående i avsnitten "Röststyrning vid kartnavigering", "Röststyrning",

"Använda röststyrning" samt "Inställningar för röststyrning".

Relaterad information

- Ange resmål med fritextsökning (s. 19)
- Röststyrning vid kartnavigering (s. 15)
- Röststyrning (s. 14)
- Använda röststyrning (s. 14)
- Inställningar för röststyrning (s. 16)

Vanliga moment vid kartnavigering

Här beskrivs några vanliga moment vid kartnavigering.

- Var är jag?
- Hitta bilsymbolen på kartan
- Körriktning eller Norr uppåt på kartan
- 2D- eller 3D-visning
- Zooma
- Scrolla
- Skifta rubrikvisning
- Hitta ut ur en meny
- "Fel" språk i bilder

Var är jag?

Vilken geografisk position har bilen just nu?

- Tryck på kartans bilsymbol (blå triangel) – information visas direkt på kartan.

Hitta bilsymbolen på kartan

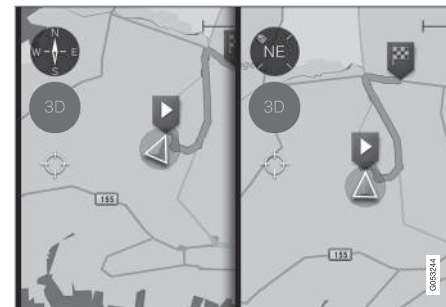


Tryck på hårkorset.

Efter att ha zoomat ut och in samt scrollat runt på kartan, kan det ibland vara svårt att hitta tillbaka till bilens position på kartan. Den hittas då enklast så här:

- Tryck på hårkorset – kartan återställs och följer därefter bilsymbolen.

Körriktning eller Norr uppåt på kartan



Tryck på kompassen för att skifta bilsymbolens rörelse på kartan.

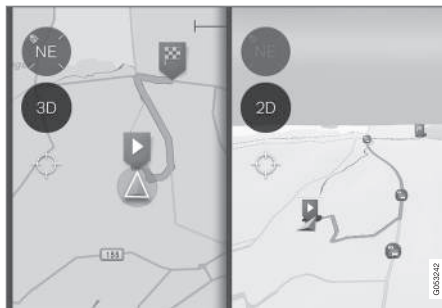
Föraren kan välja mellan två sätt att visa bilens rörelse relaterat kartan:

- Kartan visas med Norr alltid uppåt på centerdisplayen – bilsymbolen rör sig/"kör" i aktuella väderstreck på kartan. Rör sig bilsymbolen åt vänster på kartan, kör bilen alltså åt väster.
- Bilsymbolen pekar/"kör" alltid uppåt på centerdisplayen – kartan roterar under bilsymbolen relaterat hur bilen svänger. Kompasssymbolen visar åt vilket håll norr (N) är på kartan och i kompassens centrum visas åt vilket håll bilens front pekar (i detta fall NE = Nordost).



Tecken i kompass	Kompassriktning
N	(North): Norr
NE	(NorthEast): Nordost
E	(East): Öster
SE	(SouthEast): Sydost
S	(South): Söder
SW	(SouthWest): Sydväst
W	(West): Väster
NW	(NorthWest): Nordväst

2D- eller 3D-visning



Tryck på 2D/3D för att skifta mellan 2D- och 3D-visning.

Vid 3D-visning är bilens färdriktning alltid uppåt på centerdisplayen – kartan roterar under bilsymbolen relaterat hur bilen svänger.

Kompassen visar åt vilket håll norr (N) är på kartan och i kompassens centrum visas åt vilket håll bilens front pekar.

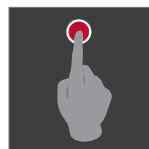
Kartskalan visas inte i 3D-läge.

2D-visning beskrivs under föregående rubrik "Körriktning eller Norr uppåt på kartan".

Zooma

Zooma in

Gör kartan större så här:



Tryck snabbt 2 gånger med ett finger på centerdisplayen.

eller



Placera 2 sammanpressade fingrar på centerdisplayen och spreta isär dem.

Zooma ut

Gör kartan mindre så här:



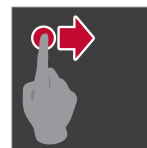
Tryck en gång med 2 spretande fingrar på centerdisplayen.

eller



Placera 2 spretande fingrar på centerdisplayen och dra ihop dem.

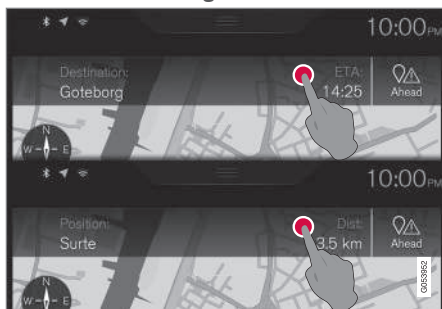
Scrolla



Placera ett finger på kartan, svep åt önskad riktning och släpp.

Scrollfunktionen är enbart möjlig med kartan i maximerat läge, inte minimerad.

Skifta rubrikvisning



Tryck här för att skifta kartrubrik.

Välj mellan följande visningar som rubrik på kartan:

- Benämning på resmål (Destination) och ankomsttid (ETA¹) eller kvarvarande restid (RTA¹)

eller

- Benämning på aktuell position (Position) och avstånd till resmålet (Dist).

Rubrikskifte är enbart möjligt med kartan i maximerat läge, inte minimerad.

Hitta tillbaka till kartvyn



1 "Hem"-knapp

2 Menyrad "Navigation"

Om föraren är "långt bort" i en annan del av systemet och snabbt vill komma till kartvyn, kan denna metod användas:

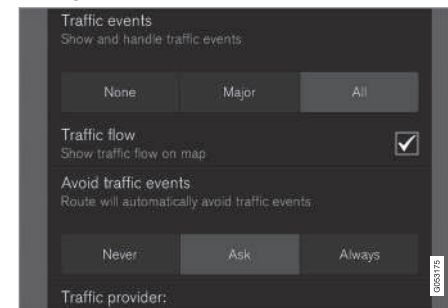
1. Tryck på centerdisplayens "Hem"-knapp (1).
2. Om centerdisplayen då visar hemvyn istället för kartvyn – tryck på översta menyraden **Navigation** (2).

"Fel" språk i bilder

Instruktionernas bilder är gemensamma för de flesta marknader och språk varför förekommande text i dem huvudsakligen är på engelska.

För att underlätta användarens förståelse för bilderna och dess menyval med sökvägar kopplade till instruktionernas texter, anges **bildens engelska ord inom parentes** omedelbart efter relaterad text/fras på ägarmanualens aktuella språk.

Exempel



Sökväg:

Inställningar → Navigation → Trafik

(Settings > Navigation > Traffic)

Rubrik: **Trafikhändelser** (Traffic events)

Alternativ:

- **Ingen** (None)
- **Större** (Major)
- **Alla** (All)

¹ Valet ETA – Estimated Time of Arrival eller RTA – Remaining Time to Arrival görs i avsnitt "Inställningar för resväg".

◀◀ **Relaterad information**

- Kartnavigering i förardisplay (s. 40)
- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)

RÖSTSTYRNING

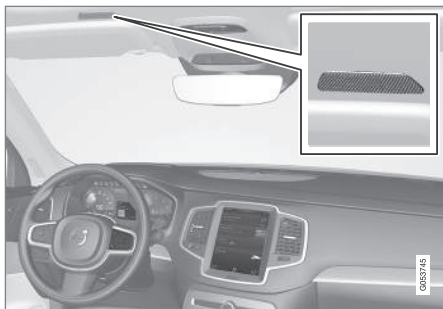
Röststyrning

Röststyrningssystemet ger föraren möjlighet att röststyra vissa funktioner i mediaspelaren, Bluetooth-ansluten telefon, klimatsystemet och Volvos navigationssystem*.

Röstkommandon erbjuder bekvämlighet och hjälper föraren att inte distraheras och istället koncentrera sig på körningen och fokusera sin uppmärksamhet på vägen och trafiksituationen.

VARNING

Föraren är alltid ytterst ansvarig för att fordonet framförs på ett säkert sätt och att alla tillämpliga trafikregler efterföljs.



Röststyrning sker i dialogform med talade kommandon från användaren och verbal respons från systemet. Röststyrningssystemet använder

samma mikrofon som Bluetooth handsfree-systemet och röststyrningssystemets svar sker genom bilens högtalare. I vissa fall visas även textmeddelande i förardisplayen. Funktioner styrs med rattens högra knappsats och inställningar görs via centerdisplayen.

Systemuppdatering

Röststyrningssystemet förbättras kontinuerligt. Hämta uppdateringar för optimal funktionalitet, se support.volvocars.com.

Relaterad information

- Använda röststyrning (s. 14)
- Röststyrning vid kartnavigering (s. 15)
- Inställningar för röststyrning (s. 16)

Använda röststyrning

Grundläggande instruktion för användning av röststyrning.



Tryck på rattknappen för röststyrning  för att aktivera systemet och initiera en dialog med röstkommandon.

Tänk på följande vid kommunikationen:

- Vid kommandon – tala efter tonen, med normal röst i vanligt tempo.
- Tala inte när systemet svarar (systemet uppfattar inte kommandon under denna tid).
- Undvik bakgrunds ljud i kupéutrymmet genom att ha dörrar, rutor och taklucka stängda.

Röststyrning kan avbrytas genom att:

- säga "Avbryt".
- långt tryck på rattknappen för röststyrning .

För att påskynda kommunikationen och hoppa över uppmaningar från systemet, tryck på rattknappen för röststyrning  då systemrösten talar och säg nästa kommando.

Exempel på röststyrning

Tryck på , säg "Ring [Förnamn] [Efternamn] [nummerkategori]" – ringer vald

kontakt från telefonboken då kontakten har flera telefonnummer (t.ex. hem, mobil, arbete), ex:

Tryck på , säg "**Ring Robyn Smith mobil**".

Kommandon/fraser

Följande kommandon är alltid möjliga att använda:

- "**Repetera**" – repeterar senaste röstinstruktionen i pågående dialog.
- "**Avbryt**" – avbryter dialogen.
- "**Hjälp**" – startar en hjälpdialog. Systemet svarar med; kommandon som kan användas i aktuell situation, en uppmaning eller ett exempel.

Kommandon för specifika funktioner finns beskrivna under respektive avsnitt, t.ex. Röststyrning av telefon.

Siffror

Sifferkommandon anges olika beroende på vilken funktion som ska styras:

- **Telefon- och postnummer** ska sägas individuellt siffra för siffra, t.ex. noll tre ett två två fyra fyra tre (03122443).
- **Husnummer** kan sägas individuellt eller i grupp, t.ex. två två eller tjugotvå (22). För engelska och nederländska kan flera grupper sägas i sekvens, t.ex. tjugotvå tjugotvå (22 22). För engelska kan även dubbel eller trippel användas, t.ex. dubbel nolla (00). Nummer kan anges inom intervallet 0-2300.

- **Frekvenser** kan sägas nittioåtta komma åtta (98,8), etthundrafyra komma två eller hundra fyra komma två (104,2).

Relaterad information

- Röststyrning (s. 14)
- Inställningar för röststyrning (s. 16)

Röststyrning vid kartnavigering

Med röststyrning kan många funktioner i navigationssystemet aktiveras med uttalade ord.

Röststyrning beskrivs ingående i avsnitten "Röststyrning", "Använda röststyrning" samt "Inställningar för röststyrning".

Röstkommandon

Här följer några exempel på röstkommandon, unika för kartnavigering.

Tryck på rattknapp  och säg något av följande kommandon:

- "**Navigation**" – Startar en navigationsdialog och visar exempel på kommandon.
- "**Kör hem**" – Vägledning sker till **Hem**-positionen.
- "**kör till [stad]**" – Anger en stad som resmål. T.ex. "Kör till Göteborg".
- "**kör till [adress]**" – Anger en adress som resmål. En adress ska innehålla stad och gata. T.ex. "Kör till Kungsgatan 5, Göteborg".
- "**Ange [korsning]**" – Anger en korsning som resmål. Sökning efter korsningen sker inom det sökområdet som är angivet.
- "**kör till [postnummer]**" – Anger ett postnummer som resmål. T.ex. "Kör till 1 2 3 4 5".
- "**kör till [kontakt]**" – Anger en adress ur telefonboken som resmål. T.ex. "Kör till Robyn Smith".



- ◀ • **"Sök [POI-kategori]"** – Söker en POI¹-kategori (t.ex. restaurang), vilka alltid är sorterade "runt bilen". För att få listan sorterad längs resvägen – såg **"Längs resvägen"** då resultatlistan visas.
- **"Ange [land]/[stat]"**^{2, 3} – Ändrar sökområde för navigation.
- **"Visa favoriter"** – Visar favoritmarkerade positioner i förardisplayen.
- **"Rensa resplan"** – Raderar alla lagrade delmål och slutmålet i en resplan.
- **"Upprepa vägledning"** – Upprepar senast uttalade vägledning.
- **"Pausa vägledning"** – Pausar vägledning på kartan.
- **"Återuppta vägledning"** – Återupptar pausad vägledning på kartan.
- **"Röstvägledning av"** – Stänger av röstvägledning.
- **"Röstvägledning på"** – Startar avstängd röstvägledning.

Relaterad information

- Displayer och manöverreglage för kartnavigering (s. 7)
- Röststyrning (s. 14)
- Använda röststyrning (s. 14)
- Inställningar för röststyrning (s. 16)

¹ Användaren kan välja att ringa POI eller ange den som resmål.

² För Europeiska länder används "land" istället för "stat".

³ För Brasilien och Indien byts sökområde via centerdisplayen.

Inställningar för röststyrning

Flera inställningar för röststyrningssystemet kan göras.

1. Tryck på **Inställningar** i toppvyn.
2. Tryck på **System → Röststyrning** och välj inställningar.
 - **Repetitionsläge**
 - **Kön**
 - **Talhastighet**

Ljudinställningar

1. Tryck på **Inställningar** i toppvyn.
2. Tryck på **Ljud → Systemvolym** → **Röststyrning** och välj inställningar.

Ändra språk

Röststyrning är inte möjlig för alla språk. Tillgängliga språk för röststyrning är markerade med en ikon i språklistan – .

Byte av språk slår även igenom på meny-, meddelande- och hjälptexter.

1. Tryck på **Inställningar** i toppvyn.
2. Tryck på **System → Språk** och välj språk.

Relaterad information

- Röststyrning (s. 14)
- Använda röststyrning (s. 14)
- Röststyrning vid kartnavigering (s. 15)

ANGE RESMÅL

Allmänt om att ange resmål

Ett resmål kan anges på olika sätt.

Följande sätt att ange ett resmål finns:

- Trycka på kartan
- Fritextsökning och Kartkoordinater
- Senast valda resmål
- Favoritmarkerade positioner från Biblioteket
- Sparade positioner i Biblioteket
- POI¹
- Adress

Välj ett av alternativen via hänvisningar under rubrik "Resmål och Delmål" och följ instruktionerna.

Resmål och Delmål

Den först satta positionen blir resplanens **resmål**.

Påföljande positioner blir resplanens **delmål**.

En resplan med dess resmål och delmål kan i efterhand enkelt redigeras – se rubrik "Redigera resplan" i avsnitt "Resplan och Alternativ resväg".

Relaterad information

- Resplan och Alternativ resväg (s. 28)
- Ange resmål direkt på kartan (s. 18)
- Ange resmål med fritextsökning (s. 19)

- Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek (s. 21)
- Ange resmål med POI (s. 23)
- Ange resmål med adress (s. 24)

Ange resmål direkt på kartan

Ett resmål kan anges på olika sätt – att markera med fingret på kartan är ett av dem.

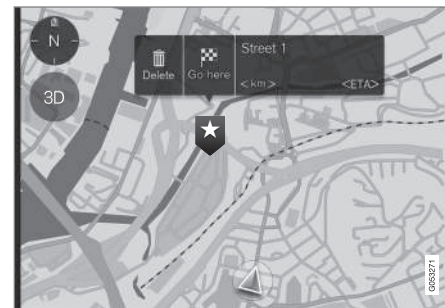
I många fall är det enklast att scrolla fram önskad position och trycka på den med fingret.



Verifiera först att kartyn är i sitt maxläge: Om denna knapp syns på skärmen – tryck på den för att maximera kartbilden.

Fortsätt därefter enligt följande:

1. Scrolla fram önskad position på kartan.
2. Tryck och håll kvar på positionen – en ikon skapas och en meny visas.



¹ POI: Point of interest benämns även inrättning eller intressepunkt

3. Välj **Kör hit** (Go here) – vägledning börjar.

Radera ikonen

Om positionens ikon ska raderas:

- Välj **Radera** (Delete)

Justera ikonens position

Om ikonens position behöver justeras:

1. Markera ikonen med ett kort tryck.
2. Gör ett långt tryck på ikonen, dra den till önskad position och släpp.

Relaterad information

- Allmänt om att ange resmål (s. 18)

Ange resmål med fritextsökning

Ett resmål kan anges på olika sätt – fritextsökning är ett av dem.

Fritextsökning

Med fritextsökning kan det mesta sökas: T.ex. telefonnummer, postnummer, gator, städer, koordinater och POI.

Med bildskärmens "tangentbord" kan de flesta tecken skrivas och användas för sökning av resmål.

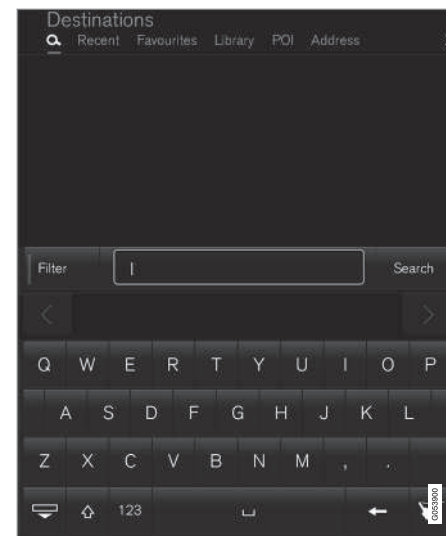


För att få fram tangentbordet:

1. Tryck på **Ange mål** (Set dest), längst ned på bildskärmen – kartbilden skiftar till sökning via adress.



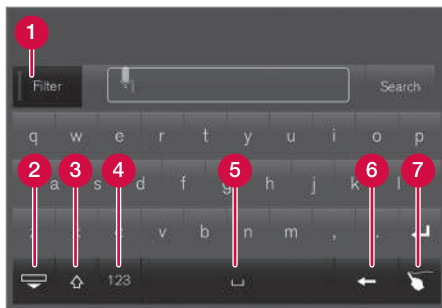
2. Tryck därefter på denna symbol, längst upp på bildskärmen – fritextsökning med dess tangentbord, sökfält och filter öppnas.



1. Skriv in sökord – förslag till möjliga alternativ av resmål listas i avståndsordning från kartans bilsymbol.
2. Välj/markera passande förslag i listan – förslagets **Informationskort**² visas.
3. Följ centerdisplayens instruktioner och aktivera vägledning till resmålet.

² Se information under rubrik "Informationskort på kartan".

◀ Tangentbord



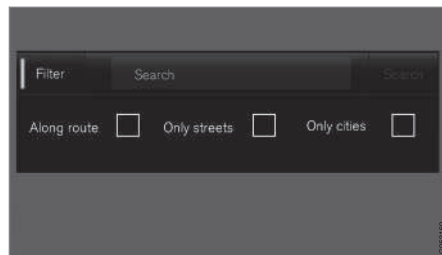
Tangentbordets funktionsknappar.

- 1 Filter – Begränsar/filtrerar träfflistor.
- 2 Döljer tangenterna för att visa större/längre träfflista – tryck i skrivfältet för att få tillbaka tangentbordet
- 3 Skiftar mellan STORA (versala) och små (gemena) tecken
- 4 Skiftar mellan skrivtecken och siffror/specialtecken
- 5 Mellanslag
- 6 Raderar tecken till vänster om markören
- 7 Skrivplatta – "Skriv" önskat tecken med fingret på bildskärmens "skrivplatta".

Tangentbordet med ytterligare funktioner beskrivs ingående i avsnitt "Använda tangentbordet i centerdisplayen".

Filter

Några filter hjälper till att korta ner träfflistorna.



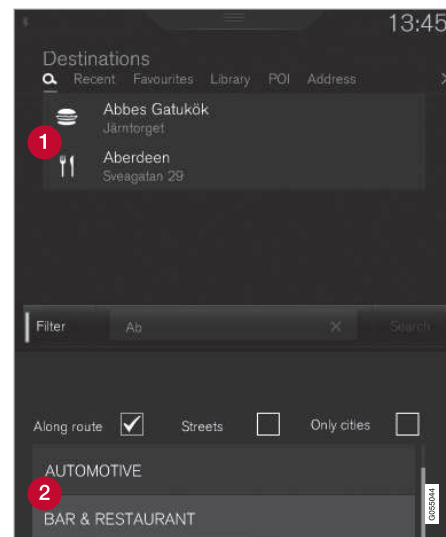
Filter för träfflistor.

Tillgängliga filter kan variera från fall till fall – följande filter finns att tillgå:

- **Längs rutt** (Along route) – Visar endast sökträffar utmed resvägen i träfflistan.
- **Gator** (Streets) – Visar endast gator/vägar i träfflistan.
- **Orter** (Only cities) – Visar endast städer/samhällen i träfflistan.

Filter för POI

Längst ner på bildskärmen – under de tre filtren – listas förekommande POI-kategorier i aktuellt område.



- 1 POI utfiltrerade ur markerad kategori (2)
 - 2 POI-kategorier (det kan även finnas underkategorier i en POI-kategori).
- Endast POI ur markerad POI-kategori listas och bara filter "**Längs rutt**" (Along route) kan kombineras med POI.

Koordinater

Ett resmål kan även anges med kartkoordinater.

- Skriv t.ex. "N 58,1234 E 12,5678" och tryck på **Sök** (Search).

Väderstrecken **N**, **E**, **S** och **W** kan skrivas in på olika sätt, t.ex. enligt följande:

N 58,1234 E 12,5678 (med mellanslag)
N 58,1234 E 12,5678 (utan mellanslag)
58,1234 N 12,5678 E (med väderstreck efter koordinaten)
58,1234-12,5678 (med bindestreck utan väderstreck)

Det går lika bra att använda punkt [.] som kommatecken [,].

Relaterad information

- Allmänt om att ange resmål (s. 18)
- Displayer och manöverreglage för kartnavigering (s. 7)
- Informationskort på kartan (s. 31)

Ange resmål med Senaste/ Favoriter/Bibliotek

Ett resmål kan anges på olika sätt – att välja ur listor är ett av dem.

För att få fram dessa listor:



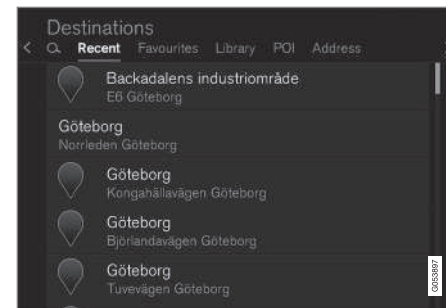
1. Tryck på **Ange mål** (Set dest.), längst ned på bildskärmen – kartbilden skiftar till sökning via adress.

2. Välj därefter en av följande listor, längst upp på bildskärmen:

- **Senaste** (Recent)
- **Favoriter** (Favourites)
- **Bibliotek** (Library)

Efter att ett alternativ i en lista har markerats, adderas det som resmål med någon av knapparna **Starta navigation** (Start navigation) eller **Ange som delmål** (Add as waypoint).

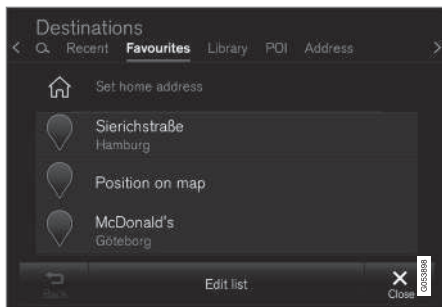
Senaste



I denna lista samlas utförda sökningar. Scrolla och välj.

Finns även som menyval i förardisplayen och tas fram med rattens högra knappsat, se rubrik "Displayer och manöverreglage för kartnavigering".

◀ Favoriter



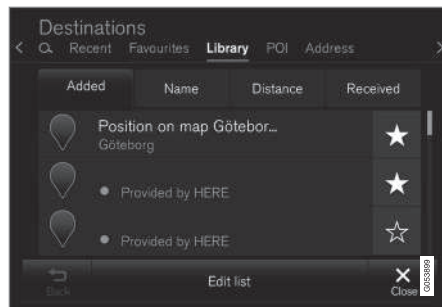
I denna lista samlas favoritmarkerade positioner från **Bibliotek**. Scrolla och välj.

En raderad position i **Favoriter** finns alltid kvar i **Bibliotek**, men då med "släckt" stjärna. Önskas den tillbakalagd hit till **Favoriter** – gå till **Bibliotek** och markera positionens stjärna igen.

Med **Ange hemadress** (Set home address) kan en ofta använd destination programmeras och användas. En inlagd **Hem**-destination finns även som menyval i förardisplayen och tas fram med rattens högra knappsats, se rubrik "Displayer och manöverreglage för kartnavigering".

Med **Redigera lista** (Edit list) kan listan editeras.

Bibliotek



Här samlas sparade positioner och resplaner. Det senast sparade hamnar överst i listan.

Tryck på en positions "stjärna" för att markera/avmarkera den som favorit. En position med markerad/"fylld" stjärna visas även under rubriken **"Favoriter"**.

En raderad position i **Bibliotek** blir samtidigt även raderad i **Favoriter**.

Biblioteket kan sorteras på olika sätt:

- **Tillagd** (Added)
- **Namn** (Name)
- **Avstånd** (Distance)
- **Mottagna** (Received) – detta är ett filter

Med **Mottagna** (Received) kan positioner skickade till bilen med funktionen "Send to Car" filtreras ut. Nya olästa positioner är försedda med en

BLÅ markör vilka släcks när de är lästa. Se mer information i avsnitt "Spara resmål med Send to car".

Med **Redigera lista** (Edit list) kan listans respektive positioner editeras avseende Namn, Position, Internetadress och Telefonnummer (max 3 st tfn-nr per position).

Relaterad information

- Spara resmål med "Send to Car" (s. 24)
- Displayer och manöverreglage för kartnavigering (s. 7)
- Allmänt om att ange resmål (s. 18)

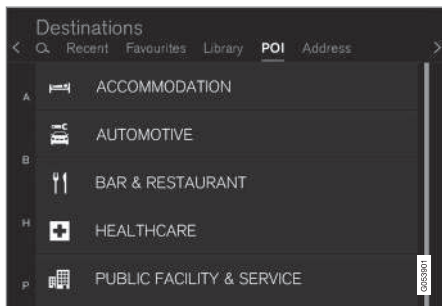
Ange resmål med POI

Ett resmål kan anges på olika sätt – att ange en POI³ är ett av dem.



1. Tryck på **Ange mål** (Set dest.), längst ned på bildskärmen – kartbilden skiftar till sökning via adress med dess sökfält.

2. Välj därefter **POI** (POI), längst upp på bildskärmen.



Exempel på POI.

Många POI (t.ex. Restauranger) har underkategorier (t.ex. Kinesrestauranger).

Förslag på POI listas i avståndsordning från kartans bilsymbol.

I avsnitt "Inställningar för Karta" kan väljas vilka POI som ska visas på kartan. Där listas samtliga POI vilka är tillgängliga i aktuell region. Den inställningen påverkar inte sökning av POI som resmål – även bortvalda POI visas här som alternativa resmål.

Vissa POI visas på kartan först från och med skala 1 km (1 mi).

OBS

- Symbol för en POI, antal och varianter av POI varierar mellan olika marknader.
- I samband med uppdatering av kartdata kan symboler tillkomma och andra försvinna – i menysystemet kan samtliga symboler för aktuellt kartsystem alltid bläddras fram.

Filter

När en resplan är aktiverad och en POI-kategori bestämts, erbjuds ett filter vilket kortar ner söklistan till enbart POI utmed resvägen. Listan kan sedan sorteras.

- **Längs rutt** (Along route) – Visar endast sökträffar utmed resvägen i träfflistan.

Med aktiverat filter, kan listan sorteras efter **Namn** (Name) eller **Avstånd** (Distance).

Förslag på POI listas i avståndsordning från kartans bilsymbol.

Relaterad information

- Allmänt om att ange resmål (s. 18)
- Inställningar för karta (s. 41)

³ POI = Point of interest – kan även benämnas som "intressepunkt" eller "inrättning".

Ange resmål med adress

Ett resmål kan anges på olika sätt – att ange en adress är ett av dem.



Tryck på **Ange mål** (Set dest.), längst ned på bildskärmen – kartbilden skiftar till sökning via adress med dess sökfält.

Exempel på sökfält – de kan variera relaterat marknad/region.

Observera att här beskrivna sökalternativ inte finns för alla marknader/regioner – bildskärmen visar endast möjliga sökalternativ för aktuellt sök-område.

Välj valfritt åtkomligt sökfält och skriv med centerdisplayens tangentbord:

- **Land** (Country)/**Stat/Provins**
- **Stad** (City)/**Område/Postnummer**
- **Adress** (Address)
- **Nummer** (Number)
- **Korsning** (Junction)

Relaterad information

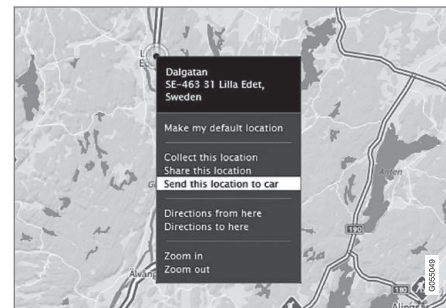
- Allmänt om att ange resmål (s. 18)
- Informationskort på kartan (s. 31)

Spara resmål med "Send to Car"

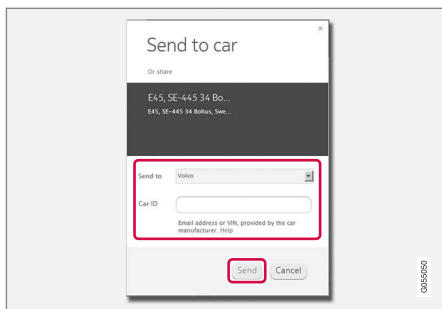
Ett resmål kan sparas på olika sätt – att använda funktionen "Send to Car" (Send to Car) är ett av dem.

Send to Car (Skicka till bilen) är en funktion vilken gör det möjligt att addera en destination/position till bilens navigationssystem via en dator.

Funktionen Send to Car kan också utföras med en mobiltelefon via Volvos tjänst VOC (Volvo On Call). VOC kan även användas om en destination/position ska skickas till bilen från VOC center.



Markera önskad position och välj "Send this location to car".



Skriv in VIN-nr eller Volvo-ID och välj "Send".

1. Anslut till internet (here.com) – en kartservice öppnas
2. Anslut till internet – en kartservice öppnas
3. Markera önskad position
4. Välj "Send this location to car"
5. Skriv in bilens VIN-nummer eller Volvo-ID
6. Välj "Send" – positionen skickas till bilens Bibliotek-lista där den syns med en blå markör.

I bilen uppmärksammas därefter föraren med en tänd symbol på centerdisplayen om att en destination/position har sänts till bilen. Tryck på symbolen och ett info-kort visar information om innehållet med möjliga alternativ.

Observera att här visad procedur endast är ett exempel från en av flera kartserviceleverantörer.

Mer information om ytterligare leverantörer och annat om funktionen Send to Car finns på Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com).

Relaterad information

- Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek (s. 21)
- Allmänt om att ange resmål (s. 18)

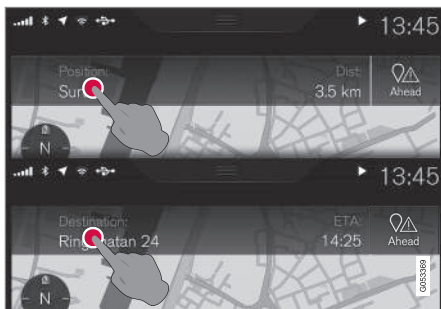
RESPLAN OCH RESVÄG

Resplan och Alternativ resväg

Det finns möjlighet att under pågående vägledning titta på resplanen eller se om det finns alternativa resvägar.

Visa resplan

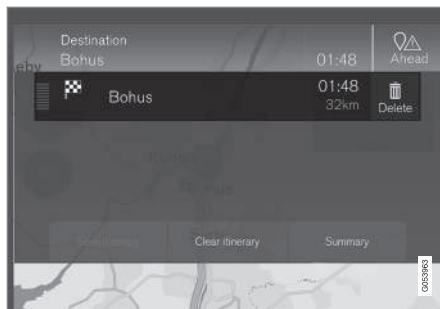
För att se/visa resplanen:



- Tryck på **Position:** (Position:) eller **Resmål:** (Destination:) – aktuell resplan visas.

Redigera resplan

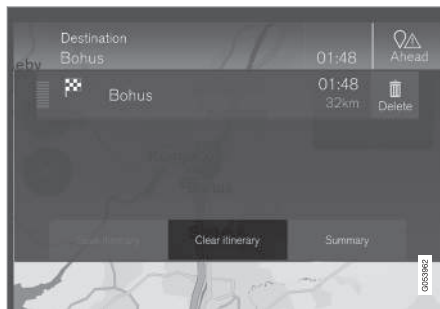
Resplanen kan justeras:



- Välj en av resplanens rader och följ anvisningarna.

Radera resplan

Hela resplanen eller enskilt delmål kan raderas:



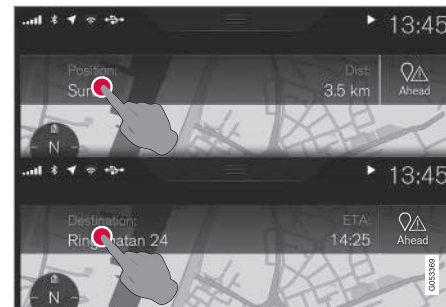
- Välj enskilt delmål i resplanen och följ anvisningarna.

eller

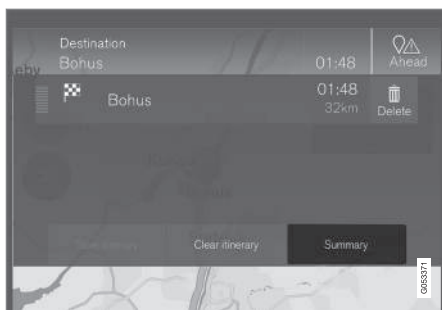
- Välj **Rensa resplan** (Clear itinerary) och verifiera valet för att radera hela resplanen.

Visa alternativ resväg

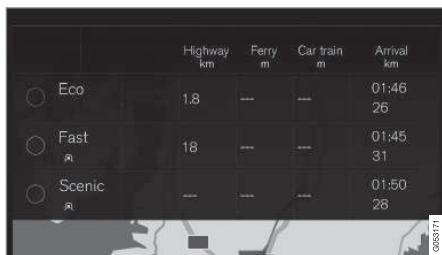
När som helst under pågående vägledning kan föraren se om det finns alternativa resvägar. Gör så här:



- Tryck på **Position:** (Position:) eller **Resmål:** (Destination:) – aktuell resplan visas.



2. Tryck på **Alternativa rutter** (Summary) – då visas (i förekommande fall) alternativa resvägar för återstoden av resplanen.



3. Välj ett av alternativen:

- **Eco** (Eco)
- **Snabb** (Fast)
- **Vacker** (Scenic)

4. Tryck därefter på kartan – den uppdaterade resvägen visas på kartan och vägledning återupptas.

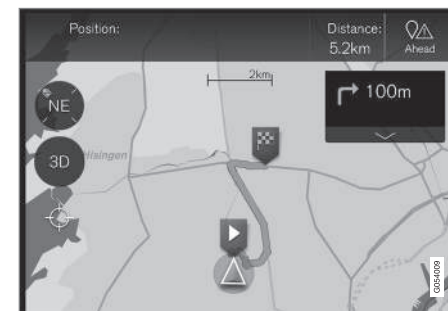
Se även rubrik "Alternativa resvägar" i avsnitt "Inställningar för Resväg".

Relaterad information

- Vägledningspunkter i Resplanen (s. 29)
- Välj omväg (s. 32)
- Informationskort på kartan (s. 31)
- Inställningar för resväg (s. 44)

Vägledningspunkter i Resplanen

En lista med resplanens framförvarande vägledningspunkter hjälper föraren att i god tid planera/"se" kommande manövrer.



Resplanens vägledningspunkter.

En lista med resplanens vägledningspunkter visas på kartan när en resplan aktiveras.

Listan kan expanderas med ett tryck på "Ner"-pilen . Ett tryck på "Upp"-pilen minimerar listan.

Nästkommende vägledningspunkt ligger alltid överst i listan.

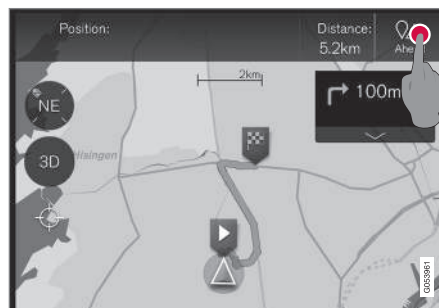
Vid tryck på en av listans vägledningspunkter scollas kartan fram till relaterad position. Påföljande tryck på kartans "hårkors" (under 2D-/3D-knappen) återställer kartan till vägledningssvy, där kartan följer bilen.

◀◀ Relaterad information

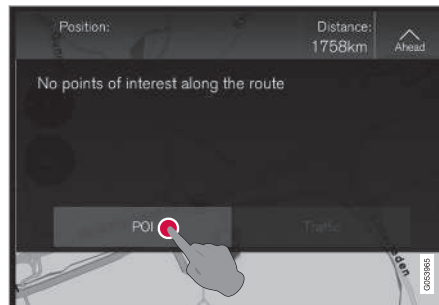
- Välj omväg (s. 32)
- Resplan och Alternativ resväg (s. 28)
- Informationskort på kartan (s. 31)
- Inställningar för resväg (s. 44)

POI längs resvägen

En lista med POI utmed resvägen kan tas fram.



1. Tryck på "Framöver" (Ahead).



2. Tryck sedan här för att få information om POI längs resvägen.

En lista visar därefter aktuella POI-kategorier vid t.ex. en avfart eller ett serviceområde.

1. Välj önskad kategori varefter en ny lista öppnas – ibland med underkategorier.
2. Fortsätt att "zooma in" tills enskild POI kan väljas.
3. Markera en POI i listan varefter dess informationskort visas.
4. Välj ett av informationskortets alternativ och följ instruktionerna.

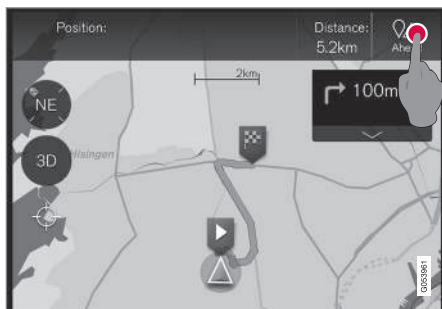
Uppräknade alternativ listas utifrån avstånd från kartans bilsymbol – överst i listan är närmast.

Relaterad information

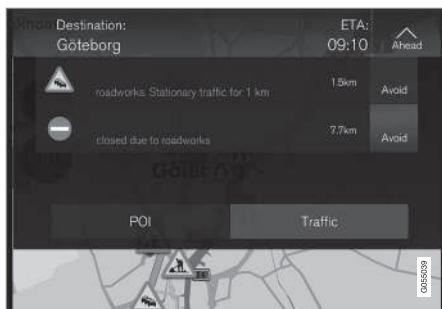
- Ange resmål med POI (s. 23)

Trafikstörningar längs resvägen

En lista med trafikstörningar utmed resvägen kan tas fram.



1. Tryck på "Framöver" (Ahead).



2. Tryck sedan på "Traffic" för att få information om trafikstörningar längs resvägen.

För att se information om en specifik trafikstörning:

- Välj i listan – information om störningen specificeras.

Med valet **Undvik** (Avoid) ges vägledning via en alternativ resväg.

Relaterad information

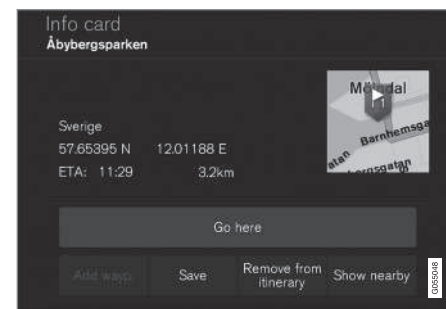
- Trafikinformation (s. 36)
- Inställningar för trafik (s. 46)

Informationskort på kartan

Varje ikon på kartan för t.ex. resmål, delmål eller favoriter har ett informationskort vilket öppnas genom att trycka på ikonen.

Via ikonens **Informationskort** kan föraren se aktuell information för respektive ikon.

Informationskortets information och möjliga alternativ varierar beroende på vilket slag av ikon det är.



Exempel på informationskort för en POI.

◀◀ I detta exempel med en markerad POI, kan föraren bl.a. välja:

- **Starta navigation** (Go here) – positionen sparas som resmål
- **Ange som delmål** (Add as waypoint) – positionen sparas som delmål
- **Spara** (Save) – positionen sparas till Biblioteket, se information i avsnitt "Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek".

Relaterad information

- Resplan och Alternativ resväg (s. 28)
- Vägledningpunkter i Resplanen (s. 29)
- Välj omväg (s. 32)
- Inställningar för resväg (s. 44)
- Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek (s. 21)

Välj omväg

Om föraren vill undvika resvägens närmaste del, t.ex. för att vägen är avstängd, kan funktionen **Omväg** väljas.

Omväg



Knapp för "Omväg" (Detour).

1. Tryck på knappen för **Omväg** (Detour) – en alternativ körsträcka med information om dess längre/kortare sträckning samt beräknad restid, visas på kartan.

Vanligen föreslås endast en kort omväg med snar återgång till den ursprungliga resplanens resväg.



Omväg med dess information visas.

2. Om förslaget accepteras: Tryck på skylten med omvägens information.

Om förslaget **inte** accepteras: Tryck på **X**-knappen (Cancel) varefter vägledning återgår till aktuell resväg.



Omvägen är aktiverad.

3. Efter att förslaget accepterats, återupptas vägledning – nu med omvägen vald som resväg.

Ett alternativ till funktionen **Omväg** (Detour) är att välja en annan väg och vika av från resplanens resväg – systemet uppdaterar då resvägen automatiskt och fortsätter vägleda till resmålet på bäst lämpad resväg.

I avsnitt "Resplan och Alternativ resväg" beskrivs ytterligare ett sätt att välja en alternativ resväg.

Relaterad information

- Inställningar för resväg (s. 44)
- Välj omväg (s. 32)
- Resplan och Alternativ resväg (s. 28)
- Informationskort på kartan (s. 31)

TRAFIKINFORMATION

Trafikinformation

Navigationssystemet tar fortlöpande emot utsänd information om trafikhändelser och flöde.

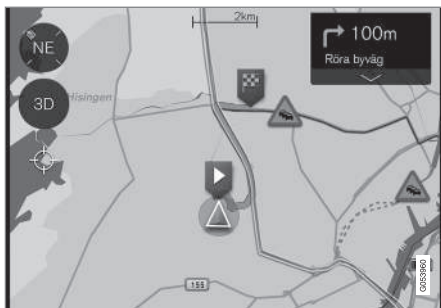
i OBS

Trafikinformation är inte tillgänglig i alla områden/länder.

Täckningsområden för trafikinformation utökas kontinuerligt.

I avsnitt "Inställningar för Trafik" kan föraren välja några inställningar.

Direkt på kartan



Exempel på trafikinformation.

Trafikstörningar av typ tät och långsam trafik, vägarbete, trafikolyckor etc. visas med olika symboler på kartan.

För större trafikstörningar visas även dess utbredning med en RÖD linje vid sidan av vägen, tex. vid ett vägarbete. Linjen anger samtidigt för vilken färdriktning störningen gäller – berör störningen båda färdriktningar är vägsträckan markerad med en linje på båda sidor.

- Tryck på trafikstörningens symbol – ett informationskort visas.

Informationen kan innehålla tex. trafikstörningens position med gatunamn/vägnummer och störningens art/utsträckning/varaktighet.

Om störningen ligger på resvägen kan alternativet **Undvik** väljas. Systemet beräknar då en annan resväg.

Utökad trafikinformation (RTTI)¹

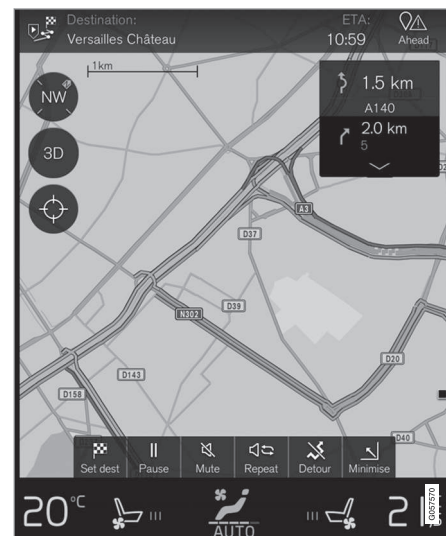
Med uppkopplad bil kan utökad trafikinformation tas emot via internet med RTTI².

Relaterad information

- Inställningar för trafik (s. 46)
- Utökad trafikinformation (RTTI) (s. 36)
- Trafikstörningar längs resvägen (s. 31)

Utökad trafikinformation (RTTI)⁴

Med uppkopplad bil kan utökad trafikinformation tas emot via internet med RTTI⁵.



Trafikinformation om händelser och flöde hämtas kontinuerligt från mobilappar, offentliga myndigheter och GPS-data från fordon. När en bil begär

¹ Gäller vissa marknader.

² RTTI = Real Time Traffic Information (Real Time Traffic Information)

⁴ Gäller vissa marknader.

⁵ RTTI = Real Time Traffic Information (Real Time Traffic Information)

trafikflödesinformation lämnas samtidigt anonym data om trafikflödet vid bilens position, vilket bidrar till tjänstens funktion. Den anonyma datan skickas enbart när RTTI är aktiverad.

Aktuellt trafikförhållande visas för motorvägar, större vägar och landsvägar samt vissa innerstadsrutter.

Mängden trafikinformation som visas på kartan är beroende på avstånd ifrån bilen och visas endast inom cirka 100 km från bilens position.

Text och symboler på kartan visas som vanligt och trafikflödet visar hur fort trafiken rör sig på en väg jämfört med vägens hastighetsbegränsningen. Trafikflödet visas på kartan på var sida om vägen med en färgad linje per färdriktning:

- Grön – inga störningar.
- Gul – långsam trafik.
- Röd – trängsel/stockning/olycka.

i OBS

Trafikinformation är inte tillgänglig i alla områden/länder.

Täckningsområden för trafikinformation utökas kontinuerligt.

Aktivera/inaktivera

Bilen måste vara uppkopplad till internet för att RTTI ska kunna användas.

1. Tryck på **Inställningar** i toppvyn.
2. Tryck på **Navigation → Trafik** och välj inställning för uppkopplad trafikinformation:
 - Bocka i rutan – RTTI aktiveras och ersätter ordinarie trafikinformation.
 - Bocka ur rutan – RTTI inaktiveras och ordinarie trafikinformation aktiveras.

Om bilens internetuppkoppling bryts då RTTI är aktiverad kommer ordinarie trafikinformation att automatiskt aktiveras. Återfås internetuppkoppling återaktiveras RTTI.

Relaterad information

- Trafikinformation (s. 36)
- Inställningar för trafik (s. 46)
- Trafikstörningar längs resvägen (s. 31)

INSTÄLLNINGAR

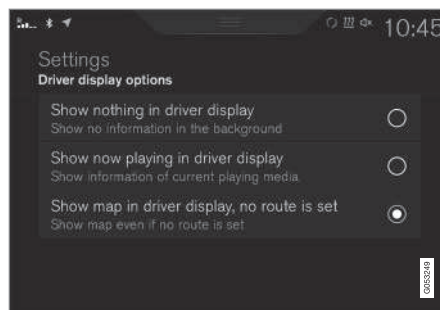
Kartnavigering i förardisplay

En aktiverad resplan visas automatiskt i förardisplayen.



Förardisplay¹.

Föraren kan välja att få navigeringsinformation i förardisplayen även om ingen resplan är aktiverad. Med en aktiverad resplan visas kartan automatiskt i förardisplayen.



Här aktiveras/deaktiveras kartvisning i förardisplayen.

Sökväg:

Inställningar → My Car → Displayer →
Information i förardisplay → Alternativ för
förardisplay

(Settings > My car > Displays > Driver display
centre area > Driver display options)

- Markera där alternativet **Visa navigation** (Show navigation even if no route is set).

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- Displayer och manöverreglage för kartnavigering (s. 7)

Inställningar för Sensus Navigation

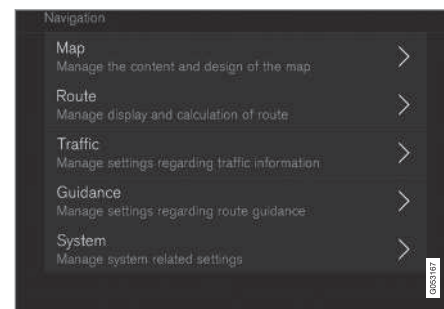
Användaren kan välja hur resväg och annan information ska presenteras genom att göra några inställningar.

Kartnavigering kan presenteras på varierande sätt – användaren har möjlighet att välja några inställningar för att personifiera kartan på bildskärmen.

Gör så här för att komma till inställningarna:

1. Dra ner toppvyn från bildskärmens övre del.
2. Välj där följande sökväg:

Inställningar → Navigation → Resväg



¹ Karta visas endast med 12" förardisplay.

Inställningar kan göras inom följande områden:

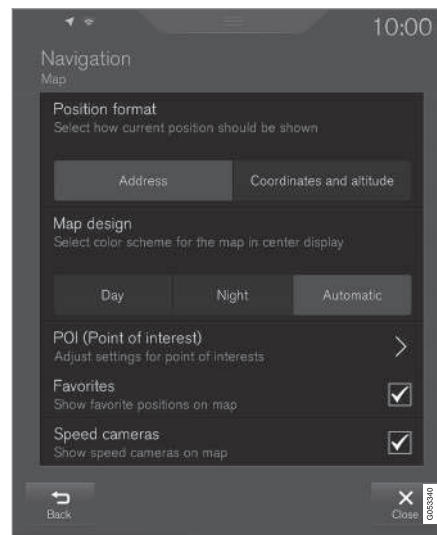
- **Karta** (Map) – hanterar kartans innehåll och utseende.
- **Resväg** (Route) – hanterar visning och beräkning av resväg.
- **Trafik** (Traffic) – hanterar information om störningar i trafiken.
- **Vägledning** (Guidance) – hanterar vägledning.
- **System** (System) – information om mjukvara och kartuppdatering.

Relaterad information

- Inställningar för karta (s. 41)
- Kartnavigering i förardisplay (s. 40)
- Inställningar för resväg (s. 44)
- Inställningar för trafik (s. 46)
- Inställningar för vägledning (s. 47)
- Inställningar för system (s. 47)

Inställningar för karta

Här väljs inställningar för hur kartan ska visas på bildskärmen.



Inställningar → Navigation → Karta

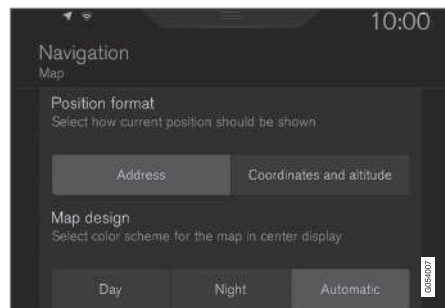
(Settings > Navigation > Map)

Inställningar kan göras inom följande områden:

- **Positionsformat** (Position format)
- **Kartdesign** (Map design)
- **POI** (POI)
- **Favoriter** (Favorites)
- **Fartkameror**² (Speed cameras)

² Funktionen finns ej på alla marknader.

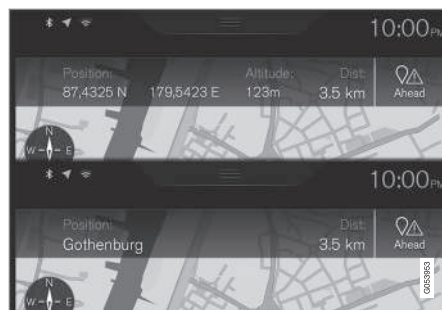
Positionformat



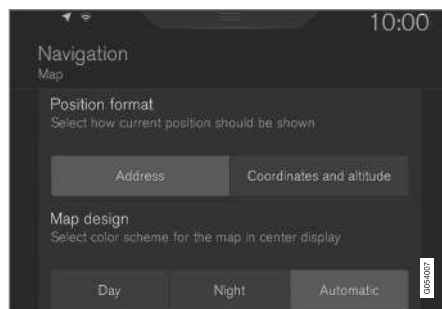
Vid **Positionformat** väljs om aktuell position ska benämnas/visas på kartan med adress eller koordinater:

- **Adress** (Address)
- **Koordinater och altitud** (Coordinates and altitude)

Följande bild visar de båda alternativen:



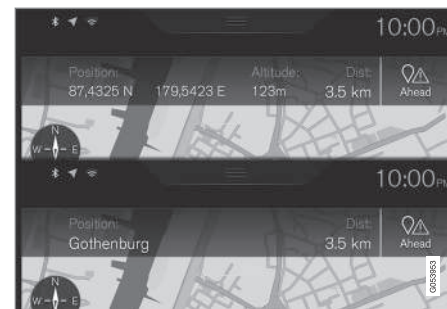
Positionformat

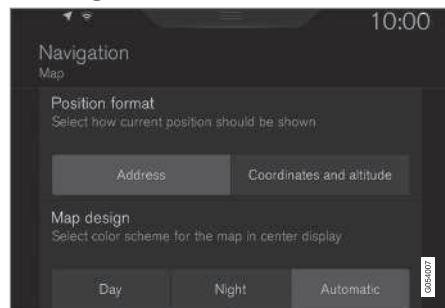


Vid **Positionformat** väljs om aktuell position ska benämnas/visas på kartan med adress eller koordinater:

- **Adress**
- **Koordinater och altitud**

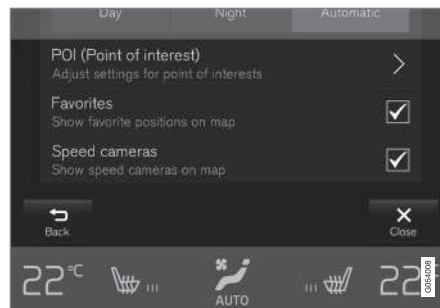
Följande bild visar de båda alternativen:



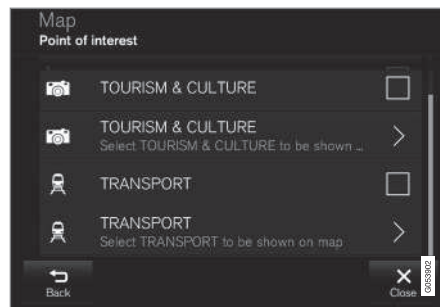
Kartdesign

Med **Kartdesign** väljs hur kartans färger ska visas:

- **Dag** (Day) – ljusa färger.
- **Natt** (Night) – mörka färger för bibehållt mörkerseende.
- **Auto** (Automatic) – systemet växlar mellan **Dag** och **Natt** relaterat ljuset i kupén.

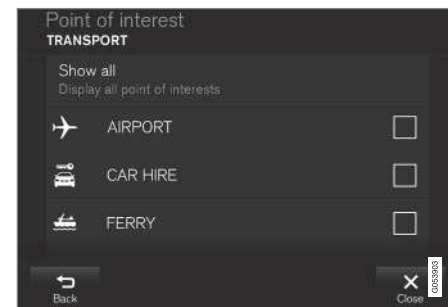
POI

Välj här vilka POI som ska visas på kartan. Varje kategori har två alternativ – antingen kan samtliga POI i en kategori väljas att visas, tex. "Transportmedel".



POI huvudkategorier.

Eller öppna kategorin med symbol ">" och välj därefter vilka underkategorier som ska visas eller inte.

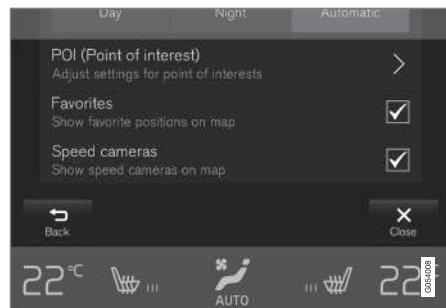


POI underkategorier.

- Markera POI-kategorier vilka ska visas på kartan och lämna menyn med ett tryck på **Bakåt** (Back) eller **Stäng** (Close).

Se mer information under rubrik "Ange resmål med POI".

◀◀ Favoriter

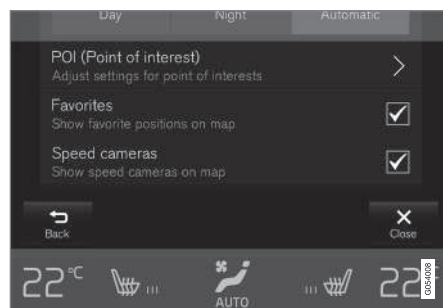


Välj om **Favoriter** ska visas på kartan:

- Ja/Nej

Se mer information i avsnitt "Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek".

Fartkameror³



Välj om **Fartkameror** ska visas på kartan:

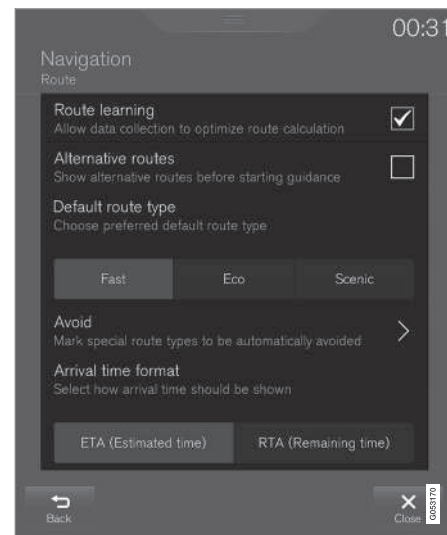
- Ja/Nej

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- Ange resmål med Senaste/Favoriter/Bibliotek (s. 21)
- Ange resmål med POI (s. 23)

Inställningar för resväg

Här väljs inställningar för hur resvägen ska beräknas.



Sökväg:

Inställningar → Navigation → Resväg

(Settings > Navigation > Route)

³ Funktionen finns ej på alla marknader.

Inställningar kan göras inom följande områden:

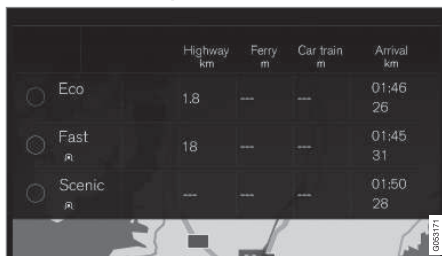
- **Inlärnin av resväg** (Route learning)
- **Alternativa rutter** (Alternative routes)
- **Standardtyp för resväg** (Default route type)
- **Undvik** (Avoid))
- **Tidsformat** (Arrival time format)

Inlärnin av resväg

Välj om datainsamling för att optimera beräkning av resväg ska tillåtas:

- Ja/Nej

Alternativa resvägar



	Highway km	Ferry m	Car train m	Arrival km
☐ Eco	1.8	---	---	01:46 26
☒ Fast	18	---	---	01:45 31
☐ Scenic	---	---	---	01:50 28

Välj om 3 alternativa resvägar ska visas innan vägledning påbörjas:

- Ja/Nej

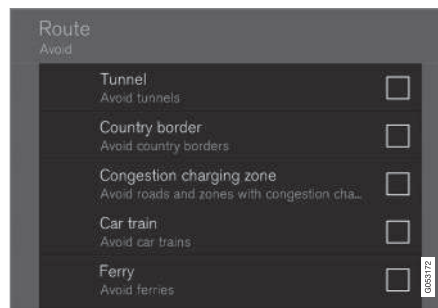
Standardtyp för resväg

Välj den standardtyp av resväg som föredras:

- **Snabb** (Fast)
- **Eco** (Eco)
- **Vacker** (Scenic)

Det är även möjligt att välja alternativ resväg under pågående färd – se avsnitt "Se Resplan och Alternativ resväg".

Undvik



Markera ett eller flera alternativ vilka automatiskt ska undvikas vid beräkning av resväg:

- **Tunnel** (Tunnel)
- **Landsgräns**⁴ (Country border)
- **Trängselavgift** (Congestion charging zone)

- **Biltåg** (Car train)
- **Färja** (Ferry)
- **Motorväg** (Highway)
- **Vägtull** (Toll roads)

Tidsformat

Välj hur ankomsttid ska anges:

- **ETA**⁵ – Beräknat klockslag för ankomst till resmålet
- **RTA**⁶ – Kvarvarande restid till resmålet

Tidsangivelsen gäller för resmålets tidszon.

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- Resplan och Alternativ resväg (s. 28)

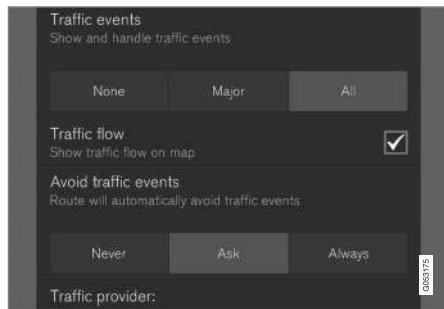
⁴ Ej för alla marknader/regioner.

⁵ ETA – Estimated Time of Arrival

⁶ RTA – Remaining Time to Arrival

Inställningar för trafik

Här väljs inställningar för hur trafikrelaterad information ska visas på kartan.



Sökväg:

Inställningar → Navigation → Trafik

(Settings > Navigation > Traffic)

Inställningar kan göras inom följande områden:

- **Trafikhändelser** (Traffic events)
- **Fritt flödande trafik** (Traffic flow)
- **Undvik trafikincidenter** (Avoid traffic events)
- **Trafikkälla: %s** (Traffic provider:)

Trafikhändelser

Bestäm vilka trafikhändelser som ska visas på kartan och användas vid ruttberäkning. Välj ett av följande alternativ:

- **Ingen** (None)
- **Större** (Major)
- **Alla** (All)

Trafikflöde

Bestäm om fritt trafikflöde ska visas på kartan, med gröna linjer. Välj:

- Ja/Nej

Orange eller Röda linjer bestäms av aktuell trafiksituation och kan inte väljas bort.

Undvik trafikincidenter

Bestäm om systemet automatiskt ska undvika trafikincidenter längs resvägen. Välj ett av följande alternativ:

- **Aldrig** (Never)
- **Fråga** (Ask)
- **Alltid** (Always)

Vid beräkning av resväg tar systemet hänsyn till det val föraren gjort. Det föraren får "bekräfta" är de val som tillkommer under resan.

Trafikkälla:

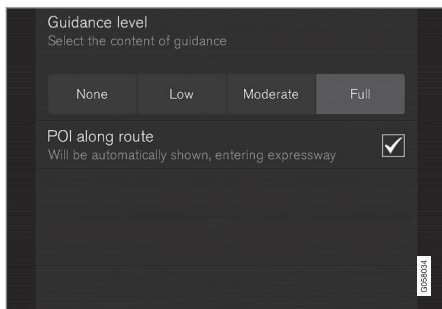
Här visas vilken källa som används för trafikinformation.

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- Trafikstörningar längs resvägen (s. 31)
- Trafikinformation (s. 36)
- Utökad trafikinformation (RTTI) (s. 36)

Inställningar för vägledning

Här väljs inställningar för hur vägledning ska presenteras.



Sökväg:

Inställningar → Navigation → Vägledning

(Settings > Navigation > Guidance)

Inställningar kan göras inom följande områden:

- **Nivå för röstvägledning** (Guidance level)
- **POI längs resvägen** (POI along route)

Nivå för röstvägledning

Bestäm informationsmängd i röstvägledning – välj ett av följande alternativ:

- **Ingen** (None) – Ingen automatisk röstvägledning men möjlighet att manuellt begära aktuell röstvägledning en gång.
- **Låg** (Low) – Endast ett meddelande per vägledningspunkt.
- **Medel** (Moderate) – Upp till 3 meddelanden per vägledningspunkt, med begränsad information.
- **Full** (Full) – Upp till 4 meddelanden per vägledningspunkt och all tillgänglig information.

POI längs resvägen

Välj om **POI längs resvägen** ska visas på kartan:

- Ja/Nej

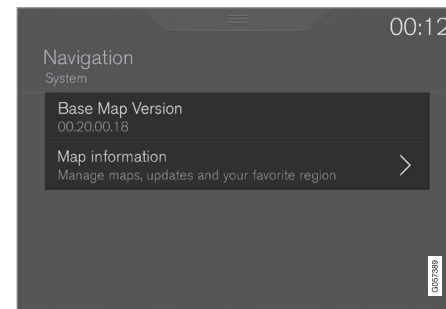
Listan visas automatiskt vid färd på motorväg. Se mer information i avsnitt "POI längs resvägen".

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- POI längs resvägen (s. 30)

Inställningar för system

Här visas information om uppdatering av mjukvara och kartdata.



Sökväg:

Inställningar → Navigation → System

(Settings > Navigation > System)

Mjukvaruversion

Här visas information om navigationssystemets baskarta.

- **Versionsnummer för baskarta** (Base Map Version) – T.ex. 00.20.00.18

Se mer information under rubrik "Uppdatering av navigationsmjukvara" i avsnitt "Uppdatering av kartdata med MapCare".

◀◀ **Kartinformation**

Här visas information om navigationssystemets kartdata med genvägar till uppdateringar.

- **Kartinformation** (Map information) – Hantera kartor, uppdateringar och välj favoritregion.

Relaterad information

- Inställningar för Sensus Navigation (s. 40)
- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)

KART- OCH SYSTEMINFORMATION

Uppdatering av kartdata med MapCare

Innehavare av Volvo Sensus Navigation kan uppdatera navigators kartdata via internet.

Allmänt om uppdatering

Uppdatering kan göras direkt till bilen med fjärruppdatering via en mobiltelefonuppkoppling eller via en dator med ett USB-minne.

Bilens karta är uppdelad i ett visst antal fastställda regioner. Vid uppdatering av kartdata behöver inte samtliga regioner uppdateras – föraren kan välja att uppdatera specifikt bara en enda region, eller flera regioner.

En eller några regioner kan uppdateras via bilens egen internetuppkoppling. Om däremot ett stort antal regioner – eller hela kartan – ska uppdateras, kan den totala mängden kartdata vara så stor att uppdatering via en dator och ett USB-minne blir betydligt smidigare.

OBS

Om en resplan sträcker sig över flera regioner bör samtliga dessa ha samma versionsnummer. I annat fall finns möjligheten att en beräknad rutt kan vägledas via en oväntad sträckning.

Uppdatering av kartstruktur

Ibland måste en kartas struktur ändras – det sker om en region behöver adderas eller när en stor region delas upp i mindre regioner. Då detta inträffat, kommer uppdateringsförsök av enstaka region via normal rutin att misslyckas och ett meddelande visar anledningen.

Istället måste hela kartan nyinstalleras vilket görs via ett USB-minne. För ytterligare information – se Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) eller kontakta en Volvo återförsäljare.

Uppdatering av navigationsmjukvara

Förutom kartdata är även navigationssystemets egen mjukvara under ständig utveckling och uppdateras då och då. Det kan innebära att nerladdad kartdata i vissa fall inte stöds av navigationsmjukvaran. I så fall visas ett meddelande om att även navigationsmjukvaran måste uppdateras. Det kan göras hos en Volvo återförsäljare.

Se mer information under rubrik "Mjukvaruversion" i avsnitt "Inställningar för System".

Uppdatering via fjärruppdatering eller USB

För information om hur uppdatering av kartor går till, se avsnitten "Uppdatering kartdata via fjärruppdatering" och "Uppdatering kartdata via PC och USB".

Vanliga frågor

Fråga	Svar
Är det möjligt att byta plattform för kartdata, t.ex. från Europa till Nordamerika?	Ja, med vissa undantag. Kontakta en Volvo återförsäljare för aktuell information.
Hur lång tid tar det att ladda ner en kartuppdatering?	Det beror på kartfilens/-filernas storlek och uppkopplingens bandbredd. Information om uppdaterings storlek (MB) visas på skärmen.
Hur stor är en uppdatering?	Det är marknadsberoende. Detaljerad information finns angiven vid respektive marknads karta – se Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com).
Ingenting av det här med uppdatering fungerar – vad göra?	Försök med Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) eller kontakta en Volvo återförsäljare.

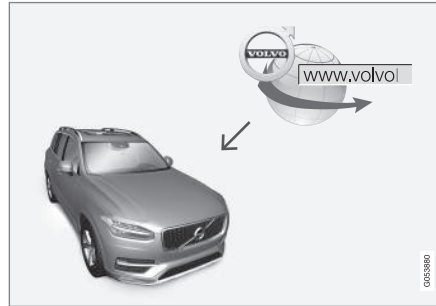
Relaterad information

- Uppdatering av kartdata via Fjärruppdatering (s. 51)
- Uppdatering av kartdata via PC och USB (s. 52)
- Felsökning för Sensus Navigation (s. 54)
- Upphovsrätt för kartnavigering (s. 57)
- Licensavtal för kartnavigering (s. 55)
- Inställningar för system (s. 47)

Uppdatering av kartdata via Fjärruppdatering

Innan fjärruppdatering via en mobiltelefonuppkoppling görs, behöver några detaljer ordnas.

Förberedelser



Processprincip för fjärruppdatering.

Uppkoppling

Bilen kopplas upp via Bluetooth, Wi-Fi eller kabel ansluten till USB-ingången alternativt med bilens inbyggda modem. Uppkopplingsstatus visas med symbol i centerdisplayens statusfält.

Se information/beskrivning i avsnitten "Koppla upp bil" och "Uppkopplad bil" i ägarmanualen.

Nedladdning av kartdata från internet



Nedladdning hanteras via **Fjärruppdateringar** i centerdisplayens applikationsvy.

1. Öppna appen **Fjärruppdateringar** från app-vyn.
 - > En nedladdningsapplikation startas och en ikon i knappen **Kartor** visar hur många uppdateringar som finns tillgängliga.
2. Tryck på knappen **Kartor** för att visa en lista över tillgängliga uppdateringar.
3. Markera aktuell region – tryck **NER**-pil för information om aktuell version av kartdata eller tryck **Installera** (Install) för att se om det finns en nyare version.

För ytterligare information – se Volvo Cars supportsidea (support.volvocars.com) eller kontakta en Volvoåterförsäljare.

◀◀ Hemregion

Föraren kan välja en hemregion, och att få den automatiskt uppdaterad. Gör så här:

1. Markera aktuell region – tryck NER-pil för att expandera regionen.
2. Tryck på knappen **Ange som hemregion**.
3. Om automatisk uppdatering önskas, tryck på knappen **Autoupdatera**.

Automatisk uppdatering kan endast väljas om funktionen Sökning i bakgrunden efter uppdateringar av mjukvara är aktiverad, se avsnittet "Systemuppdateringar".

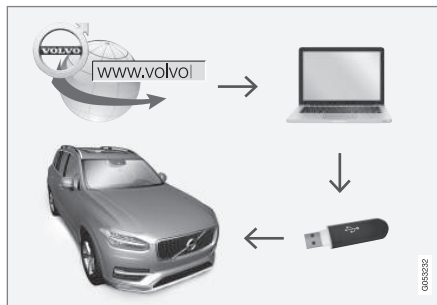
Relaterad information

- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)

Uppdatering av kartdata via PC och USB

Innan uppdatering via ett USB-minne, behöver några detaljer ordnas.

Förberedelser



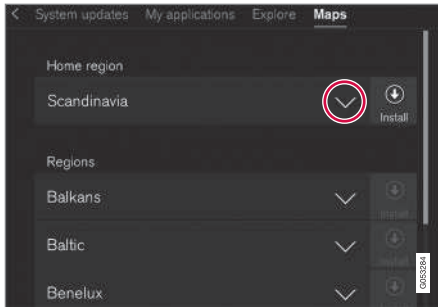
Processprincip för uppdatering via dator och USB-minne.

USB-minne

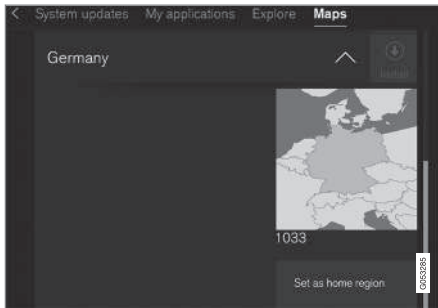
Följande krävs för att ett USB-minne ska kunna hantera en uppdatering:

Parameter	Krav
USB-standard (1.0/2.0/3.0):	Minst 2.0
Filsystem (Ext2/NTFS/FAT32):	FAT32
Kapacitet (8/16/32/64 GB):	Kartfilernas storlek är marknadsrelaterad – se filstorlek under "Detaljerad information" för respektive marknad på Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) .

Aktuell kartversion



Exempel på regioner i kartdata – tryck NER-pil för mer information.



Exempel på region – ett tryck på "Ange som hemregion" (Set as home region) gör den till hem-region.

Ta först reda på vilken kartversion som finns i bilen innan nedladdning av kartdata påbörjas. Det kan göras så här:

1. Öppna appen **Fjärruppdateringar** från app-vyn.
 - > En nedladdningsapplikation startas och en ikon i knappen **Kartor** visar hur många uppdateringar som finns tillgängliga.
2. Tryck på knappen **Kartor** för att visa en lista över tillgängliga uppdateringar.
3. Markera aktuell region – tryck NER-pil för information om aktuell version av kartdata eller tryck **Installera** (Install) för att se om det finns en nyare version.

Nedladdning av kartdata från internet till USB-minne

Från en dator med internet – anslut till Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) och följ instruktionerna på datorns bildskärm.

1. Tryck på "Detaljerad information" för den region som ska uppdateras.
2. Kartbild med information om senaste kartdata för regionen visas – verifiera att den är nyare än den i bilen.
3. Anslut ett USB-minne till datorn och ladda ner uppdateringen till USB-minnet.

Tidsåtgång för nedladdning varierar beroende på kartdatats storlek och uppkopplingens bandbredd.

Överföring av kartdata från USB till bilen

Allmänt

En överföring kan ta 30–60 minuter beroende på kartdatats storlek och måste göras med aktiverat navigations-/infotainmentsystem.

För att inte riskera att startbatteriet dräneras under uppdateringen bör en batteriladdare anslutas. En uppdatering kan även göras under färd.

Under pågående uppdatering av en komplett kartdatabas är infotainmentsystemets följande funktioner inte tillgängliga eller begränsade:

- Navigation
- Röstkommando
- Information/media lagrad på hårddisken

◀ Uppdatera

1. Aktivera navigationssystemet enligt tidigare avsnitt "Aktuell kartversion".
2. Anslut USB-minnet till bilens USB-uttag.
3. Navigationssystemet detekterar automatiskt att en uppdatering finns tillgänglig varefter bildskärmen under uppdateringen visar hur mycket av processen som återstår, räknat i %.

För att starta uppdateringen måste föraren trycka på **Bekräfta** – eller på **Avbryt** för att avbryta den.

4. Tryck på **Bekräfta** – Uppdateringen börjar och information om hur processen fortskrider visas på centerdisplayen.
5. Bildskärmen visar när överföringen är klar – dra då ut USB-minnet.
6. Verifiera att rätt kartdata har överförts till bilen genom att upprepa momenten beskrivna under tidigare rubrik "Aktuell kartversion".

Avbrott

Vad händer om...	Svar
...infotainment-systemet stängs av under pågående uppdatering?	Processen pausar och fortsätter automatiskt där den avbröts, när systemet aktiveras igen, t.ex. vid motorstart.
...USB-minnet dras ut innan uppdateringen är klar?	Processen pausar och fortsätter automatiskt där den avbröts, när USB-minnet återansluts till bilen.

Vid avbrott under uppdatering visas alltid ett förklarande textmeddelande på centerdisplayen.

För ytterligare information – se Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) eller kontakta en Volvoåterförsäljare.

Relaterad information

- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)

Felsökning för Sensus Navigation

Här följer exempel på saker vilka kan uppfattas som att navigationssystemet inte fungerar som det ska.

Bilens position på kartan är felaktig

Navigationssystemet visar bilens position med en noggrannhet på ca 20 meter.

Vid körning på väg som löper parallellt med en annan väg, serpentinvägar, vägar som ligger i flera plan samt efter körning en lång sträcka utan distinkta svängar finns större sannolikhet för fel.

Höga berg, byggnader, tunnlar, viadukter, planskilda vägar etc. påverkar dessutom systemets mottagning av satellitsignaler negativt, vilket medför att noggrannheten vid beräkning av bilens position kan försämrats.

Systemet beräknar inte alltid den snabbaste/kortaste vägen

Vid beräkning av resväg tas hänsyn till flera faktorer för att få fram den teoretiskt bästa vägen, bl.a. vägsträcka, vägbredd, vägklass, trafikintensitet och hastighetsbegränsningar. En förarens erfarenhet och lokalkännedom kan dock leda till ett effektivare vägval.

Systemet använder t.ex. betalvägar eller färjor fast föraren valt att undvika dessa

Vid beräkning av resväg över längre avstånd kan systemet av tekniska skäl endast använda större vägar.

Om man valt att undvika betalvägar och motorvägar undviks dessa i möjligaste mån och används endast om inget annat rimligt alternativ finns tillgängligt.

Bilens position på kartan är felaktig efter transport

Om bilen transporterats på t.ex. färja eller tåg, eller på sådant sätt att mottagning av satellitsignaler inte varit möjlig, kan det ta upp till 5 minuter innan bilens position beräknas korrekt.

Bilsymbolen uppför sig ologiskt på bildskärmen efter däckbyte

Förutom satellitmottagaren medverkar även bilens hastighetsgivare och ett gyro för att beräkna bilens aktuella position och färdriktning. Efter montering av reservhjul eller skifte mellan sommar- och vinterdäck behöver systemet "lära sig" de nya hjulens dimension.

För att systemet ska fungera optimalt rekommenderas därför att köra ett tag på vägar med bra satellitmottagning (fri sikt).

Kartbilden stämmer inte med verkligheten

Ny- och ombyggnation av vägnätet, införande av nya trafikregler m.m. sker kontinuerligt och kartdatabasen är därför inte alltid komplett vid alla tillfällen.

Av den anledningen pågår ett oavbrutet utvecklings- och uppdateringsarbete av kartdata – kontrollera då och då om det finns uppdateringar.

Bilsymbolen på skärmen hoppar framåt eller snurrar runt

Systemet kan behöva några sekunder för att känna av bilens position och rörelse innan du kör iväg.

Stäng av både systemet och bilen. Starta igen men stå stilla en stund innan du börjar köra.

Kartinformationen är inte aktuell

Se svaret under påföljande rubrik.

Hur kan föraren enkelt kontrollera vilken kartversion som används?

1. Svep fram centerdisplayens applikationsvy.
2. Välj applikation **Fjärruppdateringar**.

Där finns information om aktuell kartversion. I avsnitt "Uppdatering av kartdata - MapCare" finns mer information om version och vilket geografiskt område som täcks.

Se även Volvo Cars supportsida (support.volvocars.com) för ytterligare information om kartuppdatering. Eller kontakta en Volvoåterförsäljare.

Relaterad information

- Kom igång direkt med kartnavigering (s. 6)
- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)

Licensavtal för kartnavigering

En licens¹ är ett avtal om rätt att bedriva viss verksamhet eller rätt att nyttja annans rättighet, på i avtalet angivna villkor.

LICENSAVTAL FÖR SLUTANVÄNDARE

LÄS DETTA LICENSAVTAL FÖR SLUTANVÄNDARE NOGGRANT INNAN NI ANVÄNDER HERE-DATABASEN.

MEDDELANDE TILL ANVÄNDARE

DETTA ÄR ETT LICENSAVTAL – OCH INTE ETT AVTAL FÖR FÖRSÄLJNING – MELLAN ER OCH HERE EUROPE B.V. ("HERE") FÖR ERT EXEMPLAR AV HERE NAVIGABLE MAP DATABASE, INKLUDERANDE TILLHÖRANDE PROGRAMVARA, MEDIA OCH TRYCKT MANUAL UTGIVEN AV HERE (GEMENSAMT BENÄMNDA "DATABASEN"). GENOM ATT ANVÄNDA DATABASEN, ACCEPTERAR NI OCH SAMTYCKER TILL ALLA VILLKOR OCH BESTÄMMELSER I DETTA LICENSAVTAL FÖR SLUTANVÄNDARE ("AVTAL"). OM NI INTE SAMTYCKER TILL VILLKOREN I DETTA AVTAL, RETURNERA OMGÅENDE DATABASEN, TILLSAMMANS MED ALLA ANDRA ÅTFÖLJANDE ARTIKLAR TILL ER LEVERANTÖR FÖR ÅTERBETALNING.

◀ ÅGANDERÄTT

Databasen och upphovsrätter, immateriell egendom eller närliggande rättigheter däri ägs av HERE eller dess licensgivare. Åganderätten till de media som innehåller Databasen kvarligger hos HERE och Er leverantör till dess att Ni erlagt samtliga belopp som skall erläggas till HERE och/eller Er leverantör i enlighet med detta Avtal eller liknande avtal enligt vilka Databasen tillhandahålls Er.

BEVILJANDE AV LICENS

HERE beviljar Er en icke-exklusiv licens att använda Databasen för Ert personliga bruk, eller om tillämpligt, för användande inom Ert företags interna verksamhet. Denna licens omfattar inte rätten att bevilja underlicenser.

BEGRÄNSNING AV ANVÄNDNING

Databasen får endast användas i det specifika system för vilket den framställts. Förutom till den del det uttryckligen tillåts av tvingande lag (t ex nationella lagar baserade på det Europeiska Datorprogramdirektivet (91/250) och Databasdirektivet (96/9)), får Ni ej göra utdrag ur eller återanvända betydande delar av innehållet i Databasen och ej heller reproducera, kopiera, modifiera, anpassa, översätta, demontera, dekompilera eller baklängesmontera någon del av Databasen. Om Ni önskar erhålla samkörbarhetsinformation såsom avses i (den nationella lagen baserad på) det Europeiska

Datorprogramdirektivet, skall Ni ge HERE skälig möjlighet att tillhandahålla sagda information på skäliga villkor, inkluderande kostnader, vilka fastställs av HERE.

Databasen innehåller information som tillhandahålls på licens från tredje parter till HERE. Informationen omfattas av leverantörsvillkor och copyright, som stadgas i texten på följande webbadress:

here.com/supplierterms

ÖVERLÅTELSE AV LICENS

Ni får inte överlåta Databasen till tredje part, förutom som installerad i det system för vilket den skapades eller under förutsättning att Ni inte behåller någon kopia av Databasen och förutsatt att mottagaren samtycker till alla villkor och bestämmelser i detta Avtal och skriftligen bekräftar detta till HERE. Multimedia får endast överföras eller säljas som ett komplett set så som det levereras av HERE och inte som delar av ett set.

BEGRÄNSAD GARANTI

HERE garanterar, med förbehåll för Varningarna nedan, för en tidsperiod på 12 månader efter anskaffandet av Ert exemplar av Databasen, att den fungerar väsentligen i enlighet med HERE:s exakthets- och fullständighetsnorm i dess lydelse vid det datum då Ni anskaffade Databasen; dessa normer kan ni på begäran få av HERE. Om

Databasen inte fungerar i enlighet med denna begränsade garanti kommer HERE att vidta skäliga försök att reparera eller byta ut Ert icke överensstämmande exemplar av Databasen. Om dessa försök inte leder till att Databasen fungerar i enlighet med garantierna uppställda i detta avtal, kan Ni välja att antingen erhålla skälig återbetalning av den köpeskilling Ni betalade för Databasen eller att häva detta Avtal. Detta är HERE:s hela ansvarsskyldighet och Er enda rätt till gottgörelse från HERE. Förutom såsom uttryckligen är föreskrivet i detta avsnitt, garanterar HERE inte eller gör någon utfästelse beträffande användandet av resultaten från nyttjandet av Databasen vad avser riktighet, exakthet, tillförlitlighet eller annorledes. HERE garanterar inte att Databasen är eller kommer att vara felfri. Ingen muntlig eller skriftlig information tillhandahållen eller råd tillhandahållet av HERE, Er leverantör eller någon annan person ger upphov till en garanti eller ökar på något sätt omfattningen av den ovan beskrivna begränsade garantin. Den begränsade garantin enligt detta Avtal påverkar eller begränsar inte någon lagstadgad rättighet som Ni kan ha enligt i lag föreskriven garanti mot dolda fel.

Om Ni inte anskaffade Databasen direkt från HERE kan Ni ha ytterligare lagstadgade rättigheter gentemot den person från vilken Ni anskaffade Databasen, utöver de rättigheter som Ni erhållit från HERE enligt denna bestämmelse, i

¹ EULA = End User License Agreement

enlighet med lagen i Er jurisdiktion. HERE:s ovanstående garanti påverkar inte sådana lagstadgade rättigheter och Ni kan utöva sådana rättigheter i tillägg till garantierna i detta avtal.

ANSVARSBEGRÄNSNING

Priset för Databasen inkluderar inte någon ersättning för övertagande av risken för följdskador, indirekta eller obegränsade direkta skador vilka kan uppstå i samband med Ert användande av Databasen. Följaktligen skall HERE inte i något fall vara ansvarigt för några följdskador eller indirekta skador, inkluderande utan begränsning, förlust av inkomst, data eller användning som åsamkats Er eller tredje part härrörande från Ert användande av Databasen, vare sig avseende inomobligatoriska eller utomobligatoriska anspråk eller baserade på garanti, även om HERE har underrättats om möjligheten av sådana skador. HERE:s ansvar för direkta skador är i samtliga fall begränsat till priset för Ert exemplar av Databasen.

DEN BEGRÄNSADE GARANTIN OCH ANSVARSBEGRÄNSNINGEN ENLIGT DETTA AVTAL PÅVERKAR ELLER BEGRÄNSAR INTE ERA LAGSTADGADE RÄTTIGHETER OM NI HAR ANSKAFFAT DATABASEN ANNORLEDES ÄN VID UTÖVANDE AV FÖRETAGSVERKSAMHET.

VARNING

Databasen kan innehålla oriktig och ofullständig information på grund av tidens gång, förändrade omständigheter, beskaftenheten hos de använda

källorna och tillvägagångssättet vid insamling av omfattande geografiska data, alla dessa förhållanden kan leda till felaktiga resultat. Databasen inkluderar eller återger inte information om – bland annat – restid och får inte inkludera traktens säkerhet; upprätthållande av lag och ordning; hjälp i nödsituationer; byggnadsarbeten; väg- eller gatuavstängningar; väglutning eller grad; brohöjd; vikt eller andra begränsningar; vägförhållanden; särskilda evenemang som uppstår på grund av det navigatormärke som Ni har.

GÄLLANDE LAG

Detta Avtal skall lyda under lagarna i den jurisdiktion i vilken Ni är bosatt vid det datum då Ni anskaffade Databasen. Skulle Ni vid denna tidpunkt vara bosatt utanför den Europeiska Unionen eller Schweiz skall lagen i den jurisdiktion inom den Europeiska Unionen eller Schweiz där Ni anskaffade Databasen gälla. I alla andra fall, eller om den jurisdiktion där Ni anskaffade Databasen inte kan bestämmas, skall nederländsk lag gälla. Behörig domstol på Er hemort vid tidpunkten då Ni anskaffade Databasen skall ha jurisdiktion över tvist härrörande från eller i samband med detta Avtal, utan förfång för HERE:s rättigheter att framställa krav på Er då tillämpliga hemort.

Relaterad information

- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)
- Upphovsrätt för kartnavigering (s. 57)

Upphovsrätt för kartnavigering

För information om upphovsrätt (© Copyright) – se avsnitt "Licensavtal för kartnavigering".

Relaterad information

- Uppdatering av kartdata med MapCare (s. 50)
- Licensavtal för kartnavigering (s. 55)

A

Aktivering av systemet 6

F

Frågor och svar 54

I

Informationskort 31

Inrättningar
Symboler 23

Inställningar
kartalternativ 41

Intressepunkter (POI) 23

K

Kartalternativ 41

Kartvy 41

L

Licensavtal 55

O

Omväg 32

P

POI längs resvägen 30

R

Resmål 18, 23

Resplan och Alternativ resväg 28

Röststyrning 14, 15
inställningar 16

S

Send to Car 24

Ställ in resmål 18, 19, 21, 23, 24

Symboler
inrättningar 23

T

Trafikinformation 46

utsändning 36

Trafikstörningar längs resvägen 31

Transport av bil 55

U

Uppdatering kartdata 50, 51, 52

Upphovsrätt 55, 57

Utökad trafikinformation (RTTI) 36

V

Vägledning
snabbguide 6

Vägledningsalternativ 40, 44, 47

Vägledningspunkter i Resplanen 29

